

ผลกระทบของ COVID-19 จากมุมมองของผู้บริหารระดับสูงขององค์กร และธุรกิจขนาดใหญ่ของสเปน

(1) Ms. Ana Botín, Chairman ธนาคาร Santander

ที่มา

สื่อ El Pais ของสเปน ได้จัดทำบทสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร และธุรกิจขนาดใหญ่ของสเปน ในประเด็นผลกระทบของวิกฤติ COVID-19 ต่อเศรษฐกิจ และสังคมของสเปน ตลอดจนการคาดการณ์ทิศทางของประเทศหลังจากวิกฤติ และมุมมองต่อนโยบายของสหภาพยุโรป

บทความดังกล่าวมีความน่าสนใจในการนำเสนอมุมมองการวิเคราะห์ของภาคธุรกิจ รวมถึงมาตรการต่างๆ ซึ่งนับเป็นข้อมูลประเทศเชิงลึก โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมาดริด จะประมวลสรุปบทสัมภาษณ์ของผู้บริหาร และเรียบเรียงนำเสนอเป็นตอนๆ ต่อไป

ธนาคาร Santander

เป็นธนาคารใหญ่อันดับ 1 ของสเปน และอันดับ 16 ของโลก มีสาขาในยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ และเอเชีย มีพนักงานรวมจำนวน 200,000 คน โดยทำงานในสเปน จำนวน 38,000 คน ผลประกอบการในปี 2562 มูลค่า 49,229 พันล้านยูโร

● การดำเนินการของสเปน

- COVID-19 เป็นวิกฤติโรคระบาดครั้งแรกในช่วงชีวิตของคนส่วนใหญ่ ซึ่งนำมาสู่วิกฤติเศรษฐกิจ และเห็นว่า การพลิกรูปแบบเศรษฐกิจอย่างฉับพลันท่ามกลางกระแสวิกฤติทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อเข้าสู่ระยะฟื้นฟูเป็นความท้าทายครั้งใหญ่ ปัจจัยสำคัญในการกลับสู่ภาวะปกติ คือ การจ้างงาน การคงสภาพสังคม และการใช้จ่ายภาครัฐ

- การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต้องอาศัยการพัฒนา และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในทุกมิติโดยต้องมีการวางแผนแบบบูรณาการ เชื่อมต่อระหว่างระยะสั้น ซึ่งเน้นการสร้างงาน กับระยะกลาง ซึ่งเน้นให้ความสำคัญกับธุรกิจที่มีศักยภาพ อาทิ ดิจิทัล วิทยาศาสตร์การแพทย์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น รวมถึงการสร้างเชื่อมั่น และบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุน ทั้งของผู้ลงทุนในประเทศ และต่างชาติ

- หนึ่งในมาตรการสำคัญของ Santander อาทิ Public-Private Partnership โดยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ นักธุรกิจ และ Official Credit Institute (ICO) ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการก่อสร้าง เพื่อให้ความช่วยเหลือคนวัยทำงานในการซื้อบ้านหลังแรก โดยผู้ซื้อชำระครั้งแรกร้อยละ 5 และธนาคารให้สินเชื่อ ร้อยละ 95 ของราคาบ้าน โดย ICO ค้ำประกันร้อยละ 20 ซึ่งมาตรการนี้ จะสนับสนุนภาคการก่อสร้าง โดยการสร้างที่พักอาศัยได้กว่า 150,000 แห่ง สร้างงาน 500,000 ตำแหน่ง และทำให้คนวัยทำงานมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

- ในระยะสั้น ต้องเร่งให้ความช่วยเหลือภาคการท่องเที่ยว และธุรกิจบริการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้สามารถกลับมาดำเนินการได้ทันฤดูกาลท่องเที่ยวหน้าร้อนในเดือนสิงหาคมที่จะถึง ซึ่งจะเป็นหนึ่งในมาตรการพลิกให้เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอุตสาหกรรมดังกล่าว มีความสำคัญกับประเทศ (สัดส่วนร้อยละ 15 ของ GDP) ทั้งนี้ ต้องอาศัยการดำเนินงานด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะการตรวจโรคอย่างแพร่หลาย การติดตาม และประมวลข้อมูลของการแพร่ระบาด รวมถึงการทำความเข้าใจกับนานาชาติในการเปิดพรมแดน

นโยบายภาครัฐ

เศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

อื่นๆ

- ต้องให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือบริษัท และลูกจ้างเท่าๆ กัน เนื่องจากเมื่อบริษัทมีสภาพคล่องก็จะสามารถดำเนินกิจการ รวมถึงการจ้างงานต่อไปได้ ซึ่งในแต่ละปี ลูกจ้างจำนวน 19 ล้านคน ส่งเงินเข้าระบบประกันสังคม และในช่วงวิกฤติ COVID-19 นี้ ตามข้อมูลใน Stability Plan ที่รัฐบาลสเปนเสนอต่อสหภาพยุโรป มีผู้ยื่นเรื่องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจำนวน 6 ล้านคน ทั้งนี้ เงินช่วยเหลือด้านสวัสดิการของรัฐบาล ไม่สามารถมาจากเงินกู้ยืมอย่างเดียวได้ หากแต่ต้องมาจากรายได้ในการจ้างงานด้วย ซึ่งรายได้จากการจ้างงานในภาคธุรกิจ จะทำให้เกิดการจ้างงานภาครัฐ การสาธารณสุข การศึกษา ฯลฯ

- ในประเด็นเรื่องมาตรการของรัฐในการประกันรายได้ เห็นว่า ต้องให้ความช่วยเหลือกับผู้ที่มีความจำเป็นเพื่อให้สามารถผ่านวิกฤติไปได้ หากแต่ต้องพิจารณาในรายละเอียดต่อไป อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญ คือ การสร้างงานอย่างถาวร เพื่อความอยู่รอดของประชาชนอย่างยั่งยืน

- ภาคการเมืองต้องมีหลักการที่ชัดเจน และโปร่งใส โดยได้รับการสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่ ตลอดจนมีปัจจัยสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อกฎหมาย เสถียรภาพขององค์กรทางการเมือง การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกับภูมิภาคยุโรป ขณะที่ต้องเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันภายในภูมิภาคด้วย นโยบายด้านภาษีที่เอื้อต่อการลงทุนจากต่างชาติ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน การศึกษา และประชาชน

- โดยทั่วไป การค้าประกันของ ICO เป็นประโยชน์ต่อการกู้ยืม อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดด้านโควตา โดย Santander ซึ่งเป็นธนาคารที่ใหญ่ที่สุดในสเปน ได้รับเครดิตโควตาเพียงร้อยละ 18 ขณะที่มีความต้องการกู้ยืมถึงร้อยละ 27 เนื่องจากธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs จะมีความเชื่อมั่นในการกู้ยืมกับธนาคารที่ใช้ประจำ และเห็นว่า ควรพิจารณาปล่อยกู้ในช่วงวิกฤติตามลำดับของการยื่นขอ (First-come-first-serve) เช่นเดียวกับในช่วงเวลาปกติ ทั้งนี้ Santander ปล่อยกู้จำนวน 1 พันล้านยูโรต่อวันในช่วงวิกฤติ COVID-19

- รัฐบาล และธนาคารสเปน ดำเนินการรับมืออย่างทันสถานการณ์ และพ่วงเศรษฐกิจไว้ได้ ส่วนธนาคารยุโรป (ECB) ก็ได้ดำเนินมาตรการตามที่จำเป็น โดยเฉพาะการปกป้องค่าเงินยูโร และการช่วยเหลือประเทศที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจาก COVID-19 อย่างสเปน และอิตาลี

● บทบาทของสหภาพยุโรป

- สหภาพยุโรปจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการเยียวยาผลกระทบ และการควบคุมระบบการเงิน โดยเร็ว เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และรักษาสภาพของการเป็นตลาดร่วม (single market) และศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ปัจจุบัน ยังมีความเหลื่อมล้ำของการนโยบายในแต่ละประเทศ อาทิ ICO วงเงินค้าประกันรวมของสเปนเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของ GDP และธนาคารรับรองหนี้ระหว่างร้อยละ 20-30 ขณะที่ในเยอรมนี มีสัดส่วนร้อยละ 30 ของ GDP

- ประเด็นสำคัญ คือ ยุโรปต้องตระหนักว่า “solidarity is not charity” โดยประเทศสมาชิกต้องเข้าใจตรงกันว่าการฝ่าวิกฤติครั้งนี้ ต้องอาศัยความรับผิดชอบ และความร่วมมือในการทำให้ธุรกิจของภาคเอกชนฟื้นตัว รวมถึงภาครัฐต้องกำหนดมาตรการในการจูงใจการลงทุนจากต่างประเทศ เอื้อต่อการเติบโตโดยรวม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และการส่งเสริมเสถียรภาพทางการเงินในอนาคต

- จากสถานการณ์วิกฤติในครั้งนี้ ยุโรปต้องมุ่งเน้นความเป็นเอกภาพ และเร่งยกระดับเข้าสู่การเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล เช่นเดียวกับจีน และสหรัฐอเมริกา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเอกชนรายใหญ่ และการพัฒนาระบบการศึกษา

- การสื่อสารภายในองค์กรช่วงวิกฤติ

การสร้างเชื่อมั่น และการสื่อสารอย่างใกล้ชิดเพื่อสร้างความเข้าใจภายในองค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งในช่วงวิกฤติ โดยได้สร้างช่องทางในการสื่อสารระหว่างพนักงาน กับผู้บริหารระดับสูง “Ask Ana” ตั้งแต่ในช่วงเริ่มการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยหัวข้อของการซักถาม อาทิ การกลับเข้ามาทำงานในสำนักงาน มาตรการทางสุขอนามัย การทำงานจากบ้าน และเห็นว่า วิกฤติครั้งนี้ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในทุกมิติ มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคม การทำงาน การทำธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นตัวเร่งการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การเป็นสังคมดิจิทัล โดยจากนี้ Santander จะให้พนักงานทำงานจากบ้าน สลับกับการเข้ามาที่สำนักงาน

ที่มา : El Pais พฤษภาคม 2563

Ana Botín, Chairman ของธนาคาร Santander

ภาพโดย : Luis Sevillano/El Pais